

MOZAIKA

Toulky časem a krajinou Kájovska

1/2021

Zvony a souznění

ISSN 2571-3698

01

Pohled na Staré Dobrušky z ptačí perspektivy. Foto Josef Beňo 20. 2. 2021.

ZVONY A SOUZNĚNÍ – 1/2021

<i>Jeskyňe u Dobrušky a první lidé na Kájovsku</i>	2
<i>/ Ondřej Chvojka - Petra Effenberková</i>	
<i>Kalamandra / Marcela Paloudová</i>	5
<i>Dobrušické povídky / Lenka Augustinová</i>	8
<i>Fotokvíz - plemena koní / Lenka Vozábalová</i>	12
<i>Umíme ještě poznat zvuk prasklého zvonu? / Jiří Dvořáček</i>	15
<i>Boletické zvony / Lenka Augustinová</i>	18
<i>Letecké snímky Kájovska / Jiří Jiroušek</i>	22
<i>Kájovské správy a školství / Rudolf Herbst</i>	26
<i>Sportovci na divoké vodě / Jitka Radimská</i>	28
<i>Noc na mlýně (2. díl) / Rudolf Herbst</i>	35
<i>Hamerský mlýn / Josef Beňo</i>	40
<i>Zvony pro nás / Leona Hradecká</i>	41
<i>Co nového v obci? / Alena Slámová, Lenka Augustinová</i>	42
<i>Dobrušky / Rudolf Herbst</i>	44
<i>Sedm dobrušických zastavení / Jitka Radimská - Josef Beňo</i>	45
<i>Krápníky pod dobrušickým mostem / Jiří Dvořáček</i>	49

Authors © Lenka Augustinová - Josef Beňo - Jiří Dvořáček - Michal Dvořáček - Petra Effenberková - Rudolf Herbst - Leona Hradecká - Ondřej Chvojka - Jiří Jiroušek - Marcela Paloudová - Jitka Radimská - Simona Vodrážková - Lenka Vozábalová - Alena Slámová - Lenka Zárubová, 2021

MOZAIKA, TOULKY ČASEM A KRAJINOU KÁJOVSKA, kulturně-společenská revue.

Periodický tisk územního samosprávného celku registrovaný u MK ČR pod č. E 23535, vychází 3x ročně. Vydavatel: Obec Kájov, Kájovská 100, 382 21 Kájov, IČO : 00245933. Přípravu obsahu koordinuje ediční komise rady obce ve složení: prof. PhDr. Jitka Radimská, Dr. (předsedkyně), Mgr. Iva Brčáková, Mgr. Marcela Paloudová. Jazyková redakce Magdaléna Radimská. Kontakty: tel: +420-380-731-237, e-mail: mozaika@ou-kajov.cz, web: <http://www.kajov.eu>. Uzávěrky jednotlivých čísel 31. leden, 31. květen a 30. září. Tematické číslo Zvony a souznění 1/2021 vyšlo dne 1. 5. 2021. Zdarma pro občany Kájova. ISSN 2571-3698

Krápníky pod dobrušickým mostem, foto Michal Dvořáček, 2021.

Krápníky pod dobrušickým mostem

Jiří Dvořáček

Krápníky známe nejspíše z krasových jeskyní. Vápenec má tu vlastnost, že jeho trhlinkami a póry prostupuje snadno voda. Voda vápenec cestou podzemím nejprve rozpouští (trhlinky tak rozšiřuje v dutiny, postupně až v komplexy jeskyní) a pak se při kontaktu se vzduchem na stropě nějaké dutiny vypařuje, rozpuštěný vápenec se zahušťuje a krystalizuje v podobě krásných útvarů - krápníků. Naš dobrušický most má zdivo zpevněné vápenocementovou maltou, a proto zde dochází ke stejnému efektu jako v krasové jeskyni: při kontaktu s oxidem uhličitým dochází ke srážení uhličitanu vápenatého a krápník je na světě. Jde tedy o pravé krápníky, jen vzniklé na lidském výtvoru. Geologové by asi mluvili o brčkách (dutých krápnících), stalaktiktech (rostoucích ze stropu dolů), možná by někde stranou cesty našli zárodek stalagmitu (krápník rostoucí ze země vzhůru).

Na dobrušické krápníky se chodí dívat děti mnoha generací. Jedna z otázek bývá: jak rychle se takový krápník pod mostem utvoří? To je různé. Záleží to samozřejmě na obsahu vápence v takovém mostě, na množství a rychlosti prosakující vody a taky na rychlosti odlamování kouzelných útvarů nenechavci. V jeskyních může být tento proces velmi pomalý (desetinu milimetru za rok?), pod mosty bude růst krápníku rychlejší (několik milimetrů za rok?). V každém případě platí: budeme-li krápníky pod dobrušickým mostem chránit, budou rok od roku hezčí!